

som så bliver færdiggjort til den tid, sådan at det ikke alene bliver en dyst mellem folketingsmedlemmer om at få lov til at prøve at påvirke historieskrivningen.

Sådan kunne man næsten fristes til at tro, at der er en hel del medlemmer, der har haft det i dag. De tror nærmest, at historieskrivningen sker her fra Folketingets talerstol, og det gør den måske også i et vist omfang, men i forhold til det, der er temaet for denne og også tidligere forespørgselsdebatter, tror jeg nu, at vi gør os alle og hinanden en tjeneste ved at afvente de undersøgelser, som nu er under kraftig forberedelse, og som går ind i deres afgørende fase.

Om statsministerens besvarelse af forespørgselsdebatten i dag vil jeg godt sige, at vi hilser da også med tilfredshed, at regeringen nu lægger vægt på, at andre – frie forskere kan vi kalde det – kan få arkivadgang på lige fod med DUPI.

Her er vi ved kernen, synes jeg, i diskussionen i dag, som er interessant i forhold til, hvad det er for en adgang, som Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti lægger op til i det forslag til vedtagelse, som er blevet fremsat. Den er, at forskere kan få arkivadgang, sådan som forskerne ved Institut for Internationale Studier har det, og det giver jo ikke en øget arkivadgang, sådan som vi fra Kristeligt Folkepartis side er med til at foreslå det i det forslag til vedtagelse, som blev fremsat først i debatten i dag.

Vi ønsker faktisk at give de bedste muligheder for, at historien om den kolde krig og de indre og ydre konflikter i Danmark under denne kan blive beskrevet så fuldstændigt som overhovedet muligt. Det kræver øget arkivadgang, og det kræver øget fleksibilitet, også fra myndigheders side i den sammenhæng. Det kræver også, at der bliver en klagemulighed for de forskere, som ikke føler, at de får den nødvendige arkivadgang, inklusive en professor Bent Jensen, som forespørgerne har været så optaget af i denne debat.

Kl. 18.15

Derfor er det jo for så vidt ganske paradoksalt, at denne her debat munder ud i en vedtagelse, som bliver vedtaget med Venstres, De Konservatives og Dansk Folkepartis stemmer, som ikke giver udvidet arkivadgang, som ikke giver klagemulighed for såkaldt frie forskere, hvis de føler, at de ikke får adgang, som de gerne vil. Det er jo sandt at sige et kæmpe paradoks, at Dansk Folkepartis forespørgselsdebat i dag havner lige præcis der.

Det betyder nemlig, at der ikke bliver mere materiale, som kan være med til at bidrage til den historieskrivning, som vi også fra Kristeligt Folkepartis side finder som værende helt afgørende, også for at vi måske kan få et bedre debatgrundlag for fremtidige debatter i Folketinget om den kolde krigs historie og indre og ydre konflikter i den sammenhæng i Danmark.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det har været en lang debat, men, synes jeg, meget god debat. Det er faktisk sjældent, at vi i Folketinget har en debat, der indeholder så mange principielle, ideologiske, historiske elementer. Det har også gjort, at det er blevet, ja, jeg kunne jo godt bruge udtrykket næsten en lidenskabelig debat i visse passager i hvert fald.

Jeg synes, debatten viser, hvor vigtigt det er at få afdækket, hvad der skete under den kolde krig. Jeg tror, at det for et samfunds mentale tilstand er usundt, hvis noget er indestængt og undertrykt eller føles indestængt og undertrykt. Derfor er det vigtigt at få en granskning af, hvad der reelt skete i Danmark under den kolde krig gennem forskningsprojekter, og jeg vil sige jo flere, jo bedre.

Det er grunden til, at regeringen har udvidet den undersøgelse, der allerede var sat i gang, og det er grunden til, at jeg hilser det velkomment, hvis andre vil kigge dem over skulderen, som nu er gået i gang.

Jeg vil ikke i detaljer kommentere alle de mange spændende ting, der er sagt i dag, det tillader tiden heller ikke, men der er et par ting, jeg godt lige vil sætte på plads.

Hr. Jeppe Kofod sagde, at han syntes, at det hele smagte af, at nu ville de borgerlige udråde sig selv som sejrherrene efter den kolde krig. Sådan oplever jeg det ikke. Det er slet ikke det, det handler om. Sejrherrerne har ikke noget med partipolitik at gøre. Sejrherrerne var de enkelte mennesker, som blev befriet fra de kommunistiske undertrykkere. Taberne, ja, det er klart nok, hvem det var, det var de autoritære kommunistiske regimer og deres medløbere, både de tosegode medløbere og de aktive håndlangere.

Den løbende debat er vigtig, fordi det er vigtigt at få blotlagt autoritære systemers forbrydelser, også kommunismens forbrydelser. Det er vigtigt at få afdækket medløbernes aktiviteter, først og fremmest for at forhindre gentagelser i fremtiden.

Nu er der altså igangsat undersøgelser, og jeg vil gerne understrege, at den undersøgelse, der